

Приклади для власного висловлювання: таблиця

Пропонуємо вам таблицю-шпаргалку, в якій поміщено приклади з української літератури та історії України до творів різної тематики, які є на нашому сайті. Це ще не вичерпний перелік, але, ми сподіваємося, їх буде достатньо, щоб наштовхнути на думку. Гадаємо, вона стане в нагоді кожному майбутньому абітурієнту!

Тема	Приклад з літератури	Приклад з історії
Образ	<i>Пригадаймо Мавку з «Лісової пісні» Лесі Українки. Героїня, незважаючи на зраду коханого, благає Лісовика, щоб той перетворив хлопця – вовкулаку знову на людину, не думає про помсту Килині чи матері Лукаша, які завадили їй щастю. Лісова красуня, маючи можливість покарати, прощає всіх.</i>	<i>Прикладом може слугувати Авраам Лінкольн, видатний президент Америки. Своє спілкування з людьми він будував таким чином, що не тільки не уникав спілкування з неприємними людьми, але й відповідав на неприязнь до себе людським ставленням. Так у розпалі передвиборчої боротьби за президентство А. Лінкольн зіштовхнувся з дуже підступним, рішучим та впливовим опонентом - Чарльзом Совордом. Ця людина використовувала будь-яку можливість, аби висловити своє негативне ставлення до майбутнього президента Америки. Проте Лінкольн, перемігши, запросив Соворда очолити один із важливих постів у своїй адміністрації. Останній був уражений ставлення до себе, служив в адміністрації Лінкольна вірою та правдою.</i>
Туга за батьківщиною	<i>Прикладом є життя Г. Многогрішного з роману І.Багряного «Тигролови». Коли Григорій втік з потягу та опинився в тайзі, він постійно відчував тугу за Батьківщиною, незважаючи на те, що знайшов притулок в українській родині, де</i>	

	шанували народні традиції та звичаї. Герой страждав від того, що на Україні лишилися його рідні та друзі, а для нього дорога додому закрита.	
Безділля	Пригадаймо сина Крячка з п'єси О. Коломійця «Дикий Ангел»: хлопець зростає егоїстом, не працював, не навчався, пив – гуляв за батьківські кошти і врешті – решт опинився в міліції.	
Вплив багатства на людину	Яскравим прикладом є життя головного героя п'єси І.Карпенка – Карого «Хазяїн» Т.Пузиря. Щоб більше заробити й зекономити Терентій Гаврилович менше платить селянам, погано їх годує, іде на махінацію з вівцями, навіть прагне видати доньку за багатого поміщика, незважаючи на те, що дівчина кохає бідного вчителя.	
Совість	Так у творі Ф. Достоевського «Злочин та покарання» головний герой Раскольников через те, що йому не вистачало коштів на існування, обдумує й здійснює вбивство лихварки. І саме совість примусила героя зізнатися в скоєному та отримати спокій його душі. Не зважаючи на те, що Раскольников опинився на каторзі, він почувався спокійним, навіть щасливим від того, що розповів про свій злочин.	Якщо в людини немає совісті, то вона скоїть злочин та буде спокійно далі жити, насолоджуючись життям. Наприклад, усім відомий Комод, щоб стати імператором, підступно вбиває батька – Марка Аврелія – і живе без мук совісті, радіє життю.
Розум (знання)	Головний герой твору Даніеля Дефо Робінзон Крузо, опинившись на безлюдному острові, завдяки своїм знанням зміг вижити. Він побудував хижу, зумів здобути їжу, захиститись від диких тварин.	А для Аристотеля прагнення багато знати, відкрити щось нове було сенсом життя. Він не переймався через те, що був бідним, бо вважав, що саме знання – найголовніший скарб.
	Задумувалась у свій час над цією проблемою й Ольга Кобилянська. У своєму творі «Людина» вона на образі	Чудовим прикладом є матір Тереза, яка присвятила себе служінню людям.

Доброта/ Людяність	<p><i>Олени Ляуфлер допомагає нам зрозуміти, що справжньою людиною є та, яка дотримується моральних принципів і не пасує перед труднощами, яка прагне щастя іншим.</i></p> <p><i>Не зважаючи на те, що Олена виходить заміж з розрахунку за лісничого Фельса (її батьки й сестра могли б опинитися на вулиці без засобів для існування), вона залишається Людиною, бо думає не про себе, а про майбутнє благополуччя рідних.</i></p>	<p><i>Заснувавши Орден Милосердя, вона спрямувала свої сили на допомогу всім стражденним: спочатку навчала дітей, потім організувала для притулок для бездомних, кинутих хлопчиків та дівчаток, відкрила лікарню для бідних.</i></p> <p><i>І всі у світі (і той безпорадний хворий, що помер на руках мати Терези, і ми) пам'ятають цю тендітну жінку, яка стала для кожного взірцем великої Людини.</i></p>
Рідна мова	<p><i>Досі серед українців середнього віку є мазайли, які, як Мина з п'єси М.Куліша, вважають, що рідна мова ні їм ні дітям не потрібна, не намагаються її вивчити.</i></p> <p><i>Вони не розуміють, як і Мазало, простої істини: якщо ти – громадянин України, то мусиш знати рідну мову.</i></p>	
Колективна свідомість / Влада однієї людини	<p><i>Пригадаймо п'єсу І Кочерги «Свіччине весілля»: Київ знаходився під владою воєводи, який, приховавши грамоту про відміну заборони палити світло, зробив життя ремісників нестерпним. Кияни підняли повстання проти свавілля литовця й здобули світло.</i></p> <p><i>Вони вірили в краще й доклали спільних зусиль, щоб змінити своє життя.</i></p>	<p><i>Чи зміг би Сталін (окрема особистість) сам виграти війну?</i></p> <p><i>Чи зміг би Хрущов самотужки запустити в космос перший супутник?</i></p>
Книги	<p><i>Про роль книги в житті людини йдеться і в романі П. Загребельного «Диво».</i></p>	<p><i>Малий Ярослав ріс хворобливим, кульгав на одну ногу. Князь Володимир не брав його в походи, не навчав військовій справі. У хлопця була лише одна розрада: читання книжок. Любов до книги, а згодом отримані знання зробили з Ярослава Мудрого найбільш освічену людину.</i></p> <p><i>Ставши князем, він дбав про розвиток освіти в Київській Русі, побудував Софію Київську, зібрав першу бібліотеку.</i></p>
	<p><i>Схожу історію ми знаходимо у творі О.Кобилянської «Земля».</i></p>	<p><i>Пригадаймо Цезаря та його синів. Молодший брат заздрив старшому через те, що той посів на троні й правив країною.</i></p>

Заздрість	<i>Сава заздрить Михайлові через те, що у спадок старшому братові дістанеться батькова земля. Саме заздрість штовхає Саву на злочин: він вбиває брата, щоб стати єдиним спадкоємцем. Цей вчинок молодшого брата руйнує й щастя Анни, життя її дітей.</i>	<i>І ця заздрість пережила щастя життя: через деякий час старший брат помер.</i>
Мистецтво		<i>Під час Великої Вітчизняної війни Гітлер, намагаючись прославити себе, дбаючи про власні інтереси, намагався за допомогою своїх прислужників ввезти з усіх країн шедеври світового мистецтва і не зважав на те, що вони мають велике значення для певної нації. Коли німці стояли під Києвом, небайдужі люди, службовці київських музеїв рятували Софію Київську й Андріївську церкву від шалених німецьких бомб, обкладаючи будівлі мішками з піском, рятували експонати й цілі музейні виставки, евакуюючи їх в більш безпечні місця. Кияни відчували й бачили красу мистецтва, вони цінували надбання минулих поколінь.</i>
Чесність	<i>От хоч би дії одного із головних героїв п'єси І. Кочерги «Свіччине весілля» князя Ольшанського. Меланка не відповідала йому взаємністю. А Ольшанський намагався силою залишити дівчину біля себе, але не став щасливим від того, бо Меланка загинула під час пожежі в його палаці, коли почалось повстання ремісників.</i>	
Збереження природи	<i>У своїй поемі «Чорнобильська Мадонна» Іван Драч розповідає про найстрашніше зло, яке було заподіяно людиною природі – аварію на атомній станції. Через недбале ставлення до своїх обов'язків, халатність, власні амбіції трапився вибух, який вплинув на життя усього живого.</i>	<i>І в історії розвитку людства є чимало прикладів тому, як науковий прогрес призвів до трагічних наслідків. По закінченні II світової війни американці, які на той час вивчили властивості атома, скинули на Хіросіму та Нагасакі атомні бомби. Ідучи на цей крок, уряд США переслідував власні амбіції та</i>

	<i>Письменник застерігає нас від необдуманих кроків, помилок, закликає берегти довкілля.</i>	<i>не думав про наслідки бомбардування.</i>
Страждання – діяльність	<i>Пригадаймо історію головного героя повісті Федора Достоєвського «Злочин і покарання» Г. Раскольникова. Власна філософія та обставини життя змусили героя скоїти вбивство лихварки, проте совість не давала спокою Раскольникову, він уникав спілкування з людьми, через деякий час захворів. Страждання героя теж призвели до дії. Він вирішив зізнатися в скоєному злочині, тим самим позбавився душевних мук.</i>	<i>І на підтвердження цієї думки можна навести приклад з життя Клеопатри, яка була в розпачі після смерті чоловіка. Але щоб далі жити й приносити користь рідній країні, вона одружується із його сином, тим самим забезпечує мир у країні.</i>
Освіченість	<i>Пригадаймо пана сотника із повісті Г. Квітки – Основ'яненка «Конотопська відьма». Незважаючи на те, що Забр'юха мав чин сотника(посада йому дісталася в спадок від батька), був неосвіченою людиною: не вмів писати, читати, рахувати. Це й зумовило його цілковиту залежність від свого писаря, який і козаків рахував, і листи писав, і допомагав одружуватись сотнику, і ... робить усе, щоб усунути того з посади.</i>	
Справедливість/ Образ/ Доброта	<i>Пригадаймо Мавку з «Лісової пісні» Лесі Українки. Героїня, незважаючи на зраду коханого, благає Лісовика, щоб той перетворив хлопця знов на людину, не думає про помсту Килині чи матері Лукаша, які завадили її частю. Лісова красуня, маючи можливість покарати, прощає всіх.</i>	
Помилка у житті	<i>Героїні Шевченкових творів Катерина і Ганна по-різному заплатили за допущені у молоді роки помилки. Перша по кількох місяцях поневірянь із малою</i>	<i>26 квітня 1986 року сталася аварія на Чорнобильській АЕС, яка разом із радіаційним пилом рознесла по світі біль і горе. Дорогою ціною Україна платить за помилки тих, хто</i>

	<p>дитиною, не знайшовши підтримки і співчуття, вчинила самогубство, а сина залишила напризволяще, щоб він сирітським життям спокутував її гріх. Обманута Ганна зробила по-іншому: вона підклала свого сина під двері хати, в якій жило бездітне подружжя, а сама через кілька днів попросилася до них наймичкою. Наймичкою прожила весь вік, наймичкою вважав її Марко, сама вважала себе наймичкою, тому і відмовилася бути посадженою матір'ю на весіллі юнака, бо боялася викрити себе чимось. Тільки перед смертю їй вистачило сили зізнатися у скоєному.</p>	<p>спроектував і збудував станцію на березі Прип'яті, де, на думку багатьох учених, цього не можна було робити. Не хотів би відчувати себе на місці й тих, хто керував експериментом і допустив помилку під час випробовування реактора. Перекоаний, що такі помилки ведуть людство до самознищення.</p>
<p>Доброта/Добре слово</p>	<p>Іншим доказом є, на мою думку, Чіпка Варениченко із роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного. Грубі й образливі насмішки, які довелося зносити малому Нечипору, жорстоке ставлення матері, пригнобленої безпросвітною роботою, обман і сваволя з боку волосної влади перетворили шукача справедливості на запеклого злочинця. Мудрим і повчальним є й інше прислів'я: «Слово – не горобець: вилетить – не впіймаєш».</p>	<p>Прикладом є життя і діяльність Матері Терези, яка добрим словом і ділом допомагала тим, хто опинився в біді. Разом із помічницями вона приходила до приречених і зверталась до них з такими словами, які втамовували душевний біль, давали розраду і надію. Ще за життя її називали святою, а кількість прихильників та однодумців відчутно зростала.</p>
<p>Талант/Праця</p>	<p>Український мандрівний філософ і поет Григорій Сковорода сформулював ідею «сродної праці», яка, на мою думку, тісно пов'язана із талантом людини. Кожен із нас народжується з особливим, притаманним тільки йому обдаруванням, і якщо така людина зуміє реалізувати свої здібності, то вона відчуватиме задоволення від життя і праці. Саме цю думку покладено в основу байки «Бджола і Шершень».</p>	<p>Дуже часто талант відіграє вирішальну роль у долі людини. Згадаймо хлопчика-сироту, який, завдяки своєму природному таланту до малювання, зміг вирватися із кайданів кріпацтва і стати студентом Петербурзької академії, а згодом – Великим Кобзарем, пророком українського народу.</p>

Музика	<p><i>У повісті В. Короленка «Сліпий музикант» розповідається про те, як музика допомогла головному героєві, сліпому юнакові, безпорадному і безталанному, знайти себе в житті і стати корисним для людей.</i></p> <p><i>Через музику сліпого кобзаря він зрозумів, що його особисте горе ніщо в порівнянні із стражданням сотень і тисяч нещасних.</i></p> <p><i>Ставши відомим музикантом, він відчув радість життя і свою потрібність іншим людям.</i></p> <p><i>Музика зробила із немічного каліки повноцінну, духовно багату людину, яка змогла подолати своє горе.</i></p>	<p><i>Наш земляк, всесвітньовідомий піаніст Святослав Ріхтер завдяки наполегливій праці здобув широке визнання і славу.</i></p> <p><i>Почувши вперше музичні твори від свого батька, органіста лютеранської церкви, він закохався в музику на все життя.</i></p> <p><i>Його віртуозне виконання підкорювало серця мільйонів слухачів.</i></p>